

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної та соціальної психології

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
на базі повної загальної середньої освіти
напряму 6.010106 – «Соціальна педагогіка»
(заочної форми навчання)

УДК [159.922.(075.8)]
ББК 88.5я73-9

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 4 від 18 грудня)

Рецензенти:

Іванашко О. Є. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Кульчицька А. В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Мудрик А. Б.

Соціальна психологія : програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра на базі повної загальної середньої освіти напрямку 6.010106 – «Соціальна педагогіка» заочної форми навчання / Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 12 с.

М 89 В навчально-методичному виданні детально описані мета та завдання навчальної дисципліни, пропонується інформаційний обсяг навчальної дисципліни, форма підсумкового контролю успішності навчання, методи та засоби діагностики успішності навчання, перелік літературних джерел, рекомендованих для опрацювання.

Рекомендовано студентам заочної форми навчання напрямку 6.010106 – «Соціальна педагогіка» на базі повної загальної середньої освіти.

УДК [159.922.(075.8)]
ББК 88.5я73-9
М-89

© Мудрик А.Б., 2014.
© Східноєвропейський національний
Університет імені Лесі Українки, 2014

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.....	7
Форма підсумкового контролю успішності навчання.....	9
Методи та засоби діагностики успішності навчання.....	9
Список джерел.....	9

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ОКР «бакалавр» на базі неповної вищої освіти за напрямом підготовки – 0101 Педагогічна освіта, спеціальністю 6.010106 – «Соціальна педагогіка» заочної форми навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності і особливості функціонування особистості у соціумі.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Загальна психологія» є одним із перших курсів психологічних дисциплін, що читаються у студентів педагогічних спеціальностей. Тому цей курс є основою для подальшого вивчення студентами інших психолого-педагогічних дисциплін. Курс «Соціальна психологія» має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Етнопсихологія» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з 3-х змістових модулів, які відображають логічну послідовність оптимального засвоєння фундаментальних знань з курсу «Соціальна психологія».

Змістовий модуль 1. «Соціальна психологія як наукова дисципліна, її предмет, об'єкт, завдання та методи» розкриває такі ключові теми курсу як: загальна психологія як галузь психологічної науки, її історія виникнення та становлення; основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки; зв'язок з іншими науками; область і предмет дослідження соціальної психології, її місце в системі наук, соціальна психологія як наукова дисципліна, її предмет, об'єкт, завдання, принципи та методи соціальної психології; основні психологічні напрями, школи, концепції.

Змістовий модуль 2. «Соціально-психологічна характеристика особистості. Спілкування як соціально-психологічне явище. Соціалізація особистості» розкриває такі ключові теми як: поняття особистості у психології, соціально-психологічні особливості особистості, фактори

формування особистості, роль макросередовища та мікросередовище у формуванні особистості, структура особистості, поняття спілкування в соціальній психології, види спілкування, рівні спілкування, функції спілкування, засоби спілкування. поняття соціалізації, специфіка сучасної соціалізації, стадії соціалізації особистості, механізми соціалізації особистості.

Змістовий модуль 3. «Визначення та характеристика соціальних груп. Проблематика малої групи в соціальній психології. Великі соціальні групи» розкриває такі ключові теми як: поняття малої групи у соціальній психології, класифікація малих груп, основні напрямки дослідження малих груп, поняття лідерства і керівництва, теорії лідерства, стилі лідерства, поняття референтної групи у соціальній психології, функції референтної групи, великі соціальні групи, психологія нації, натовп, як стихійно організована група.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Соціальна психологія» є оволодіння психологічними знаннями для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних та прикладних навчальних курсів соціально-психологічного циклу. В процесі вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти основні категорії соціальної психології, історичні передумови і перспективи розвитку соціальної психології, її напрями та галузі, структуру, задачі та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками. Курс надає студентам можливість отримати комплекс теоретичних знань у галузі соціальної психології та оволодіти практичними навичками проведення соціально-психологічних досліджень з використанням основних методів цієї дисципліни.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціальна психологія» є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- предмету, об'єкту, завдань, напрямів, галузей й методів соціальної психології;

- історії становлення та перспективи розвитку соціальної психології;
- методологічних проблем соціально-психологічних досліджень;
- психології малих і великих соціальних груп;
- соціально-психологічних характеристик особистості та соціальних впливів (соціалізація, спілкування, соціальна установка, соціальний конфлікт, соціальний стереотип, соціальні ролі, гендер, гендерний стереотип).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- предмет, завдання, методи науки;
- основний категоріально-понятійний апарат дисципліни;
- етапи становлення соціальної психології як науки;
- соціально-психологічні характеристики особистості та соціальних впливів (соціалізація, спілкування, соціальна установка, соціальний конфлікт, соціальний стереотип, соціальні ролі, гендер, гендерний стереотип);

вміти :

- вільно володіти категоріально-понятійним апаратом дисципліни;
- використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення й аналізу соціально-психологічних явищ.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 годин / 2кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

«Соціальна психологія як наукова дисципліна, її предмет, об'єкт, завдання та методи»

ТЕМА 1. Становлення соціальної психології як самостійної науки.

Предмет, завдання та методи соціальної психології

Соціальна психологія як самостійна галузь наукового знання.

Поняття соціальної психології.

Об'єкт і предмет соціальної психології. Дискусії з приводу предмета соціальної психології.

Виникнення та становлення соціальної психології. Етапи розвитку соціальної психології як науки.

Соціальна психологія як наука, що вивчає соціальну психіку, або масовидність явища психіки.

Зв'язок соціальної психології з іншими науками. Галузі соціальної психології. Місце соціальної психології у системі наукового знання.

Предмет соціальної психології як закономірності поведінки та діяльності людей, зумовлені включенням їх до соціальних груп, а також психологічні характеристики цих груп.

Психологічні школи і їх теорії в рамках соціальної психології: Функціоналізм (Ч. Дарвін, Г. Спенсер, Д. Дьюї, Д. Енджелл, Г. Керр та ін.).

Біхевіоризм (І. В. Павлов, В. М. Бехтерев, Д. Уотсон, Б. Скіннер та ін.).

Психоаналітичний напрям (З. Фрейд, К. Юнг і А. Адлер та ін.).

Гуманістична психологія (Г. Оллпорт, А. Маслоу, К. Роджерс та ін.).

Когнітивизм (Ж. Піаже, Дж. Брунер, Р. Аткинсон та ін.).

Методологічні основи соціально-психологічного дослідження: загальна методологія, часткова спеціальна методологія, сукупність конкретних методів, методик і процедур. Методи соціальної психології.

Змістовий модуль 2

«Соціально-психологічна характеристика особистості.

Спілкування як соціально-психологічне явище.

Соціалізація особистості»

**Тема 2. Соціально-психологічна характеристика особистості.
Спілкування як соціально-психологічне явище. Соціалізація особистості**

Поняття особистості у психології.

Соціально-психологічні особливості особистості.

Фактори формування особистості. Роль макросередовища та мікросередовище у формуванні особистості.

Структура особистості.

Поняття спілкування в соціальній психології.

Спілкування як передача інформації (комунікативний аспект спілкування); взаємодія (інтерактивний аспект спілкування); розуміння і пізнання людьми один одного (перцептивний аспект спілкування).

Види спілкування. Рівні спілкування. Функції спілкування.

Засоби спілкування. Класифікації невербальних засобів спілкування

Проксемічні характеристики спілкування.

Змістовий модуль 3

«Визначення та характеристика соціальних груп.

Проблематика малої групи в соціальній психології.

Великі соціальні групи»

**Тема 3. Визначення та характеристика соціальних груп.
Проблематика малої групи в соціальній психології. Великі соціальні групи**

Поняття малої групи у соціальній психології. Класифікація малих груп.

Основні напрямки дослідження малих груп.

Поняття лідерства і керівництва. Теорії лідерства. Стилі лідерства.

Поняття референтної групи у соціальній психології. Функції референтної групи.

Великі соціальні групи Психологія нації. Натопв, як стихійно організована група.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, виконанням ІНДЗ.

5. Список джерел

Основна література

1. Андреева Г. М. Социальная психология. / Г. М. Андреева – М. : Аспект Пресс, 1996. – 376 с.
2. Аронсон Э., Уилсон, Эйкерт Р. Социальная психология. Психологические законы поведения человека в социуме. / Э. Аронсон, Уилсон, Р. Эйкерт. – СПб : Прайм Еврознак; М. : Олма-Пресс, 2004. – 280 с.
3. Аронсон Элиот. Общественное животное. Введение в социальную психологию. / Элиот Аронсон – СПб. : Прайм Еврознак, 2006. – 416 с.
4. Бaley С. Вибрані праці з соціальної і педагогічної психології. / С. Бaley. – Тернопіль, 1995. – 46 с.
5. Гапон Н. Соціальна психологія : Навчальний посібник. / Н. Гапон. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 366 с.
6. Коваленко А. Б., Корнев М. Н. Соціальна психологія. / А. Б. Коваленко, М. Н. Корнев – К., 2006. – 280 с.

7. Козляковський П. А. Соціальна психологія : Курс лекцій. Практикум. Хрестоматія. / П. А. Козляковський. – Миколаїв : Вид. держ. ун-т, 2005. – 424 с.
8. Кричевский Р. Л., Дубовская Е. М. Психология малой группы: теоретический и прикладной аспекты. / Р. Л. Кричевский, Е. М. Дубовская. – М. : Международ. педагогическая академия, 1991. – 240 с.
9. Майерс Дэвид. Социальная психология / Дэвид Майерс. – СПб. : Питер, 1997. – 688 с.
10. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник / В. В. Москаленко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
11. Ойстер Кэрол. Социальная психология групп. / Кэрол Ойстер – СПб. : Пройм Еврознак; М. : Олма-Пресс, 2004. – 214 с.
12. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2004 – Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування. – 2004. – 573 с.
13. Реян А. А., Коломинский Я. Л. Социальная педагогическая психология / А. А. Реян, Я. Л. Коломинский. – СПб. : Питер Ком, 1999. – 416 с.
14. Робер М., Тильман Ф. Психология индивида и группы. / М. Робер, Ф. Тильман – М. : Прогресс, 1998. – 256 с.
15. Семиченко В. А. Психология социальных отношений. / В. А. Семиченко. – К. : Магистр, 1999. – 168 с.
16. Современная зарубежная социальная психология. Тексты. // под ред. Г. М. Андреевой, Н. Н. Богомоловой, Л. А. Петровской. – М. : МГУ, 1984. – 254 с.
17. Тейлор Д. Социальная психология. / Д. Тейлор – СПб. : Питер, 2004. – 468 с.

Додаткова література

18. Варій М. Й. Соціальна психіка нації. / М. Й. Варій. – Львів : СПОЛОМ, 2002. – 184 с.

19. Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Стать та сексуальність: Психологічний ракурс. / Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді. – Тернопіль : Нова книга – Богдан, 1999. – 383 с.
20. Джонсон Д. Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування. / Д. Джонсон. – К. : Академія, 2003. – 288 с.
21. Милграм С. Экспериментальная социальная психология. / С. Милграм. – СПб : Питер, 2000. – 400 с.
22. Морено Я.-Л. Социометрия: Экспериментальный подход и наука об обществе. / Я.-Л. Морено. – М. : Академический проект, 2001. – 416 с.
23. Лебон Г. Психология масс. / Г. Лебон. – Мн. : Харвест, М.: АСТ, 2000. – 320 с.
24. Левин К. Разрешение социальных конфликтов. / К. Левин. – СПб. : Речь, 2000. – 408 с.
25. Пайнс Э., Маслач К. Практикум по социальной психологии. / Э. Пайнс, К. Маслач – СПб. : Питер Ком, 2000. – 380 с.
26. Чалдини Р. Социальное влияние. / Р. Чалдини. – СПб. : Питер Ком, 1998. – 338 с.
27. Чалдини Р., Коник Д., Нейберг С. Агрессия: Лидерство. Альтруизм. Конфликт. Группы. / Р. Чалдини, Д. Коник, С. Нейберг – СПб. : Прайм Еврознак, 2002. – 256 с.

Навчально-методичне видання

Алла Богданівна Мудрик

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ :
ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
на базі повної загальної середньої освіти
напряму 6.010106 – «Соціальна педагогіка»
(заочної форми навчання)

Друкується в авторській редакції

Формат 60x84 1/16. Папір офс. Гарн. Таймс. Друк цифровий.
Обсяг 0,7 ум. друк.арк., 1,14 обл.-вид.арк. Тираж 100 пр.
Зам. 1266. Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Бойка, 1, тел. 29-90-65)
Свідоцтво Держ. комітету телебачення і радіомовлення України
ДК № 4039 від 08.04.2011 р.